

Warszawa, dnia 9 maja 2007 r.

Pan
Ludwik DORN
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

– o zmianie ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks Pracy

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Mariana Piłkę.

Ustawa
z dnia .....
o zmianie ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks Pracy

Art. 1

W ust. z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks Pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21 poz. 94, Nr 106 poz. 668, Nr 113 poz. 717, Dz. U. z 1999 r. Nr 99 poz. 1152, z. U. z 2000 r. Nr 19 poz. 239, Nr 43 poz. 489, Nr 107 poz. 1127, Nr 120 poz. 1268, Dz. U. z 2001 r. Nr 11 poz. 84, Nr 28 poz. 301, Nr 52 poz. 538, Nr 99 poz. 1075, Nr 111 poz. 1194, Nr 123 poz. 1354, Nr 128 poz. 1405, Nr 154 poz. 1805, Dz. U. z 2002 r. Nr 74 poz. 676, Nr 135 poz. 1146, Nr 199 poz. 1673, Nr 200 poz. 1679, Dz. U. z 2002 r. Nr 196 poz. 1660) wprowadza się następujące zmiany:

1) W art. 180 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Pracownicy przysługuje urlop macierzyński w wymiarze:

- 1) 26 tygodni przy pierwszym porodzie
- 2) 39 tygodni przy drugim porodzie
- 3) 52 przy trzecim i następnym porodzie
- 4) 39 tygodni w przypadku urodzenia więcej niż jednego dziecka przy pierwszym porodzie
- 5) 52 tygodni w przypadku urodzenia więcej niż jednego dziecka przy drugim i następnym porodzie.”

2) W art. 183 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Pracownica, która przyjęła dziecko na wychowanie i wystąpiła do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie przysposobienia dziecka ma prawo do 26 tygodni urlopu macierzyńskiego w przypadku pierwszego dziecka, 38 tygodni w przypadku drugiego dziecka i 52 tygodni w przypadku trzeciego i następnego dziecka, nie dłużej jednak niż ukończenie przez dziecka 18 miesięcy życia.”

3) W art. 183 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli pracownica, o której mowa w § 1 przyjmie dziecko w wieku od 6 do 12 miesięcy, przysługuje jej prawo przynależnego urlopu macierzyńskiego.

Art. 2

Pracownica, o której mowa w art. 180 § 1 może zrezygnować z dwóch tygodni urlopu macierzyńskiego. W takim przypadku niewykorzystany urlop udziela się ojcu dziecka na jego pisemny wniosek.

Art. 3

Pracownica, o której mowa w art. 183 § 1 ma prawo zrezygnować z części urlopu. W takim przypadku niewykorzystaną część urlopu udziela się pracownikowi – ojcu wychowującemu dziecko na jego pisemny wniosek.

Art. 4

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2008 r.

Uzasadnienie

Proponowane zmiany w Kodeksie Pracy mają na celu wydłużenie urlopu macierzyńskiego do 6 miesięcy, przy urodzeniu pierwszego dziecka, dziewięciu miesięcy przy urodzeniu drugiego dziecka i dwunastu miesięcy przy urodzeniu trzeciego i następnego dziecka.

Od wielu lat pokolenie dzieci nie odtwarza pokolenia rodziców. Dziś naród polski należy do grupy tych narodów, w których dzietność znajduje się na najniższym poziomie. W ubiegłym roku współczynnik reprodukcji prostej wyniósł tylko 1,25 wobec 2,1 potrzebnego do prostego odtwarzania pokoleń. W rezultacie od kilku lat ludność Polski się zmniejsza. Sytuację pogłębia fakt masowej emigracji zarobkowej, która w przyszłości jeszcze bardziej pogorszy sytuację demograficzną naszego kraju. W efekcie mamy do czynienia z gwałtownie postępującym starzeniem się naszego społeczeństwa. W perspektywie 20 lat liczba emerytów wzrośnie o ok. 60% a liczba roczników wkraczających w wiek produkcyjny spadnie o ok. 40%. Ten gwałtowny proces starzenia będzie miał katastrofalny wpływ na sytuację polskiej gospodarki. Przede wszystkim gwałtownie wzrośnie jej obciążenie kosztami systemu emerytalnego, co spowoduje wyhamowanie jej wzrostu i prawdopodobnie długotrwały kryzys gospodarczy. Groźba załamania systemu emerytalnego ograniczy zakres świadczeń emerytalnych, zaś spadek ludności trwałą deprecjacją aktywów stałych (zwłaszcza nieruchomości). Ta sytuacja spotęguje jeszcze bardziej trendy emigracyjne, co z kolei jeszcze bardziej pogorszy sytuację ekonomiczną naszego kraju.

Dlatego też, jak postuluje Komitet Prognoz „Polska 2000 Plus” przy prezydium PAN należy dokonać „zwrotu prołudnościowego w polityce rządu”.

Proponowane zmiany przewidują wydłużenie urlopu macierzyńskiego do 6 miesięcy przy urodzeniu pierwszego dziecka, 9 miesięcy przy urodzeniu drugiego i 12 miesięcy przy urodzeniu trzeciego i następnego dziecka. Zakres urlopu macierzyńskiego jest motywowany następującymi czynnikami. Pierwszy, to troska o prawidłowy rozwój psychofizyczny dziecka. Dłuższy kontakt matki z dzieckiem pozytywnie wpływa na jego emocjonalny i intelektualny rozwój. Drugi motyw, to materialne wsparcie młodych rodzin. Dziś młode rodziny należą do najuboższych grup społecznych. Decyzja o posiadaniu dziecka czy też następnego dziecka, to groźba znacznego obniżenia standardu życia. I dlatego wydłużenie płatnych urlopów macierzyńskich jest próbą ograniczenia materialnych barier ograniczających rodzicielskie aspiracje polskich rodzin. Zróżnicowanie długości urlopu macierzyńskiego jest związane także ze wzrostem obowiązków wychowawczych oraz zwiększa liczbę dzieci w rodzinie, wymagających także opieki.

Wydłużenie urlopów macierzyńskich jest jednym tylko z elementów polityki prorodzinnej Państwa. Ma ona na celu poprawę sytuacji młodych rodzin i poprzez to ograniczenie barier w posiadaniu dzieci. Dziś sytuacja materialna jest główną barierą w przezwyciężeniu kryzysu demograficznego.

Według rządowych informacji wydłużenie urlopu o jeden miesiąc kosztuje 300 mln zł, a zatem wydłużenie do 6 miesięcy kosztuje budżet państwa 600 mln zł. Natomiast wydłużenie do 9 miesięcy na drugie dziecko i 12 miesięcy na trzecie dziecko, łącznie kosztowałoby dalsze 800 mln zł.

Niniejszy projekt nie jest objęty regulacją prawa Unii Europejskiej.